

Αξιολογώντας την αξιοπιστία της πληροφορίας στην εποχή της ΤΝ

Εργασία σε ομάδες | 15:40 - 16:15
Αναστάσιος Ασβεστάς

Teachers 4.0 Digital Age

ATHENS
LIFELONG
LEARNING
INSTITUTE

Co-funded by
the European Union

Γιατί αυτή η δραστηριότητα;

Από την “κατανάλωση” πληροφορίας στην τεκμηριωμένη κρίση.

Οι συμμετέχοντες/ουσες εργάζονται με σύντομα, αληθοφανή παραδείγματα παραπληροφόρησης ή αβέβαιης αξιοπιστίας.

Η έμφαση δεν είναι να αποφανθούμε γρήγορα “αληθές/ψευδές”, αλλά να εφαρμόσουμε μια αναπαραγώγιμη παιδαγωγική διαδικασία:
ισχυρισμός → ενδείξεις → επαλήθευση → αξιοποίηση στην τάξη.

Βασική αρχή: ελέγχουμε τον ισχυρισμό, όχι μόνο την πηγή ή την εικόνα που τον συνοδεύει.

Διάρκεια 35 λεπτά

Συμμετέχοντες 30–35 εκπαιδευτικοί

0–3'

Ομάδες 5–6 ατόμων
ανάθεση ρόλων

18–27'

Μεταφορά στην τάξη
δραστηριότητα μαθητών

3–8'

Εντοπισμός ισχυρισμού
τι ακριβώς υποστηρίζει;

27–33'

Teachers 4.0 / SWOT
προτάσεις – εμπόδια

8–18'

Κόκκινες σημαίες & επαλήθευση
πώς θα το ελέγξω;

33–35'

Προετοιμασία αναφοράς
60–90'' ανά ομάδα

Ρόλοι: συντονιστής/τρια,
ελεγκτής/τρια πηγών,
αναλυτής/τρια περιεχομένου,
παιδαγωγικός/ή
σχεδιαστής/τρια, εκπρόσωπος.

Ας θυμηθούμε....

Κατευθυντήριες γραμμές για εκπαιδευτικούς

Οι κατευθυντήριες γραμμές για εκπαιδευτικούς ([Guidelines for teachers and educators on tackling disinformation and promoting digital literacy through education and training - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#)) ορίζουν την

παραπληροφόρηση (disinformation) ως "επαληθεύσιμα ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες που δημιουργούνται, παρουσιάζονται και διαδίδονται για οικονομικό όφελος ή για να εξαπατήσουν σκόπιμα το κοινό". Η **εσφαλμένη πληροφόρηση** (misinformation) είναι "επαληθεύσιμα ψευδείς πληροφορίες που διαδίδονται **χωρίς πρόθεση** παραπλάνησης". ([Πώς να εντοπίζετε και να καταπολεμάτε την παραπληροφόρηση . Εργαλειοθήκη για εκπαιδευτικούς \(europa.eu\)](#))

Τύποι εσφαλμένης πληροφόρησης και παραπληροφόρησης:

1. **Κατασκευασμένο (fabricated) περιεχόμενο** : Εντελώς ψευδές περιεχόμενο
2. **Χειραγωγημένο (manipulated) περιεχόμενο**: Γνήσιες πληροφορίες ή εικόνες που έχουν διαστρεβλωθεί, π.χ. ένας εντυπωσιακός τίτλος ή ένα λαϊκίστικο "δόλωμα για κλικ"
3. **Περιεχόμενο (imposter) απατεώνα**: Μίμηση γνήσιων πηγών, π.χ. χρήση της επωνυμίας ενός καθιερωμένου οργανισμού
4. **Παραπλανητικό (misleading) περιεχόμενο**: Παραπλανητικές πληροφορίες, π.χ. σχόλιο που παρουσιάζεται ως γεγονός,
5. **Ψευδές (false) περιεχόμενο**: Καθόλα ακριβές περιεχόμενο που περιέχει ψευδείς πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο, π.χ. όταν ο τίτλος ενός άρθρου δεν αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο,
6. **Σάτιρα και παρωδία**: Χιουμοριστικές, αλλά ψεύτικες ιστορίες που περνάνε ως αληθινές. Δεν υπάρχει πρόθεση να βλάψουν, αλλά οι αναγνώστες μπορεί να ξεγελαστούν,
7. **Ψευδείς (false) συνδέσεις**: Όταν οι τίτλοι, οι εικόνες ή οι λεζάντες δεν υποστηρίζουν το περιεχόμενο,
8. **Χορηγούμενο (sponsored) περιεχόμενο**: Διαφήμιση ή δημόσιες σχέσεις μεταμφιεσμένες σε συντακτικό περιεχόμενο,
9. **Προπαγάνδα**: Περιεχόμενο που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση στάσεων, αξιών και γνώσεων
10. **Σφάλμα**: Λάθος που έγινε από καθιερωμένους νέους οργανισμούς κατά την υποβολή των εκθέσεών τους.

Χαρακτηριστικά της παραπληροφόρησης

Η παραπληροφόρηση μπορεί να εμφανιστεί σε πολλά πλαίσια και σε πολλές διαφορετικές πλατφόρμες. Ορισμένες από αυτές απευθύνονται ειδικά σε νέους ανθρώπους και έχουν σχεδιαστεί για να τους επηρεάσουν. Ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά της παραπληροφόρησης είναι ότι:

1. Απευθύνεται στα **συναισθήματα** του ατόμου στο οποίο απευθύνεται. Αυτό δυσκολεύει το άτομο να σκεφτεί **λογικά** και **κριτικά**,
2. **Επιτίθεται** στον αντίπαλο - προωθώντας την άποψη "Εμείς εναντίον αυτών" για την πραγματικότητα,
3. **Απλοποιεί** τα γεγονότα και **αποκλείει** το πλαίσιο,
4. **Επαναλαμβάνει** μια ιδέα ξανά και ξανά,
5. **Αγνοεί** τις αποχρώσεις των **γεγονότων** παρουσιάζοντας μόνο τη μία πλευρά ενός θέματος,
6. **Επεξεργάζεται** εικόνες με διάφορους τρόπους, όπως ρετουσάρισμα και περικοπή,
7. Παίρνει εικόνες από το αρχικό τους πλαίσιο και τις συνδυάζει με άλλες εικόνες, μουσική/ήχους και κείμενα για να δημιουργήσει **νέα νοήματα**,
8. Χρησιμοποιεί **διάσημους ανθρώπους** και **διασημότητες** που θαυμάζει η ομάδα-στόχος,
9. Χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο **cheapfakes (εμφανή ψεύδη)** και **deepfakes (αληθοφανή ψεύδη)**.
10. Αντιστέκεται σε **τεκμήρια** που επιχειρούν να την αντικρούσουν.

“

”

Fact Check

Does This Picture Show a Shark Swimming Down a Highway After a Hurricane?

A much-repurposed photograph of a shark swimming down a flooded highway after a hurricane is a fake.

By [David Mikkelsen](#)

Updated Aug. 21, 2023 Published Aug. 28, 2011

Claim:

A photograph shows a shark swimming down a highway after a hurricane.

Rating:

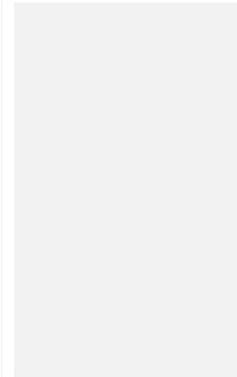
An image purportedly documenting a shark swimming down a highway flooded by hurricane-related heavy rains was originally circulated as showing a street in Puerto Rico just after Hurricane Irene hit that island in August 2011:

Why You Shouldn't Swim After a Hurricane

This picture was taken in Puerto Rico shortly after Hurricane Irene ravaged the island. Yes, that's a shark swimming down the street next to a car, and this is exactly why authorities in NYC are warning people not to go swimming in flood waters after a hurricane. Sharks go where fish go, and fish go where water goes, and if that water (and those subsequent fish) happen to be right outside your front door, then guess where that freakin' shark's going to be?!

Advertisement:

Τα «περιστατικά» -παραδείγματα

Κάθε ομάδα παίρνει διαφορετικό είδος “προβληματικής” πληροφορίας.

Ομάδα 1: Social media σχολική φήμη

Κλειστά όλα τα σχολεία αύριο

Ομάδα 2: AI-generated εικόνα

Αληθοφανής φωτογραφία σχολικής αίθουσας

Ομάδα 3: Παραπλανητικός τίτλος

“Η ΤΝ μειώνει τη μάθηση 70%”

Ομάδα 4: Deepfake / cheapfake

Βίντεο θεσμικής ανακοίνωσης

Ομάδα 5: Κείμενο ΤΝ

Ανύπαρκτες πηγές και ποσοστά

Ομάδα 6: Phishing

Ψευδής φόρμα σχολικής επιδότησης

Πρωτόκολλο επαλήθευσης

Μικρή “ρουτίνα σκέψης” που μπορούν να πάρουν οι εκπαιδευτικοί στην τάξη.

ΣΤΑΜΑΤΩ

Δεν κοινοποιώ όσο είμαι θυμωμένος/η ή φοβισμένος/η.

ΟΡΙΖΩ

Ποιος είναι ο ακριβής ισχυρισμός;

ΕΝΤΟΠΙΖΩ

Ποια είναι η αρχική πηγή;

ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΛΕΥΡΙΚΑ

Τι λένε ανεξάρτητες πηγές;

ΕΛΕΓΧΩ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Μελέτη, έγγραφο, δεδομένα, εικόνα, βίντεο.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΩ

Τι μπορώ να πω με βεβαιότητα;

Φύλλο εργασίας ομάδας

Δομημένη καταγραφή για να μην μείνει η συζήτηση σε γενικές εντυπώσεις.

1. Ποιος είναι ο βασικός ισχυρισμός;

2. Ποιες ενδείξεις μάς κάνουν να αμφιβάλλουμε;

3. Ποιες στρατηγικές επαλήθευσης θα χρησιμοποιήσουμε;

4. Πώς αξιοποιείται παιδαγωγικά στην τάξη;

5. Ποιες δεξιότητες χρειάζονται οι μαθητές/τριες;

6. Πώς ενσωματώνεται στο ελληνικό σχολείο;

Στο τέλος: κάθε ομάδα παρουσιάζει 3 «κόκκινες σημαίες», 2 ελέγχους και 1 δραστηριότητα τάξης.

Παράδειγμα Α: Ανάρτηση social media

Εκπαιδευτικά Νέα Τώρα

ΜΟΛΙΣ ΒΓΗΚΕ: Με απόφαση του Υπουργείου όλα τα σχολεία της Αττικής θα μείνουν ΚΛΕΙΣΤΑ αύριο λόγω “ψηφιακής αναβάθμισης”. Κοινοποιήστε άμεσα στους γονείς πριν το κατεβάσουν! Πηγή: φίλος στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Τι ελέγχουμε;

Επίσημη πηγή, ημερομηνία, αρχική ανάρτηση, URL/σελίδα, ανεξάρτητη επιβεβαίωση.

Κόκκινες σημαίες

Ανωνυμία, πίεση για κοινοποίηση, συναισθηματική γλώσσα, απουσία συνδέσμου.

Παράδειγμα Β: AI-generated εικόνα

Δεν αρκεί να “μοιάζει αληθινό”.

Λεζάντα που συνοδεύει την εικόνα:
“Ντροπή! Έτσι είναι σήμερα οι αίθουσες σε δημόσιο σχολείο.
Κανένα ΜΜΕ δεν το δείχνει.”

Ενδείξεις

ασυνέπειες φωτισμού • περίεργα αντικείμενα • μη ρεαλιστικό
εξωτερικό τοπίο • καμία τοποθεσία/ημερομηνία

Έλεγχοι

αντίστροφη αναζήτηση • πρώτες εμφανίσεις • γεωεντοπισμός • τι
αποδεικνύει/τι δεν αποδεικνύει η εικόνα

Παράδειγμα Γ: Παραπλανητικός τίτλος

Ο τίτλος μπορεί να είναι πιο “ψευδής” από το ίδιο το κείμενο.

ΣΟΚ στην εκπαίδευση: Η ΤΝ μειώνει τη μάθηση των παιδιών κατά 70%

Στο άρθρο αναφέρεται μόνο ότι σε δείγμα 18 μαθητών, σε μία εργασία, παρατηρήθηκε χαμηλότερη αυτενέργεια. Δεν δίνεται σύνδεσμος στην έρευνα ούτε στοιχεία μεθοδολογίας.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Έλεγχος

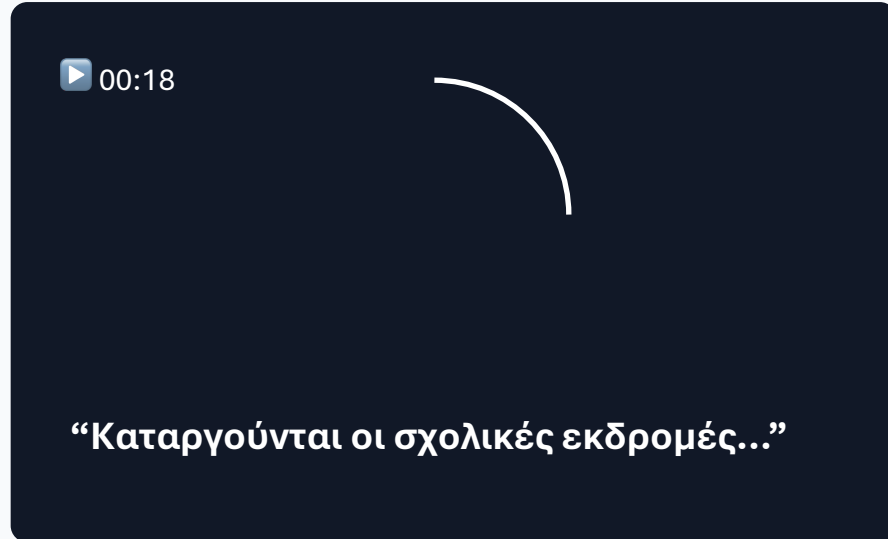
Διαβάζουμε πέρα από τον τίτλο. Ζητάμε πρωτογενή μελέτη, δείγμα, μεθοδολογία, όρια συμπερασμάτων.

Τάξη

Οι μαθητές ξαναγράφουν τον τίτλο με ακρίβεια και τεκμηριώνουν κάθε λέξη που κρατούν.

Παράδειγμα Δ: Deepfake / cheapfake

Όταν το πρόσωπο και η φωνή δεν αρκούν ως τεκμήριο.

Κόκκινες σημαίες

πολύ σύντομο • κομμένο βίντεο • ασυμφωνία χειλιών/ήχου • απουσία αρχικής πηγής • θεσμικός ισχυρισμός χωρίς έγγραφο

Επαλήθευση

αναζήτηση αρχικής ανάρτησης • επίσημοι λογαριασμοί • θεσμικό έγγραφο
• σύγκριση πλήρους αποσπάσματος

Παιδαγωγική διάσταση: συναίνεση, δικαιώματα εικόνας/φωνής, υπεύθυνη κοινοποίηση.

Παράδειγμα Ε: Κείμενο ΤΝ με ανύπαρκτες πηγές

*“Σύμφωνα με τη μελέτη Papadopoulos & Green (2022) στο *Journal of Mediterranean Digital Pedagogy*, η χρήση ΤΝ αυξάνει τη συνεργατικότητα κατά 83% σε μαθητές Δημοτικού.”*

Δεν δίνονται DOI, σύνδεσμος, πλήρη βιβλιογραφικά στοιχεία ή τρόπος εντοπισμού της μελέτης.

Έλεγχοι

αναζήτηση τίτλου/συγγραφέων • DOI • βιβλιογραφικές βάσεις • ερώτηση στον μαθητή για τη διαδρομή εύρεσης

Στόχος τάξης

τεκμηρίωση ισχυρισμών, διαφάνεια χρήσης εργαλείων ΤΝ, αξιολόγηση διαδικασίας και όχι μόνο τελικού προϊόντος

Παράδειγμα ΣΤ: Phishing / ψευδής φόρμα

Από: school-benefits@edu-support-gr.example

Θέμα: Επιδότηση tablet για μαθητές – προθεσμία 3 ώρες

Συμπληρώστε ΑΜΕΣΑ ΑΜΚΑ, κωδικούς taxis και στοιχεία κάρτας για επιβεβαίωση δικαιούχου.

ΜΗΝ ΠΑΤΗΣΕΤΕ ΣΥΝΔΕΣΜΟ

Κόκκινες σημαίες

ευαίσθητα δεδομένα • πίεση χρόνου • ύποπτος αποστολέας •
υπόσχεση οφέλους • ασυνήθιστη διαδικασία

Τάξη

προσωπικά δεδομένα, κωδικοί, ασφαλείς δίαυλοι επικοινωνίας,
αναφορά ύποπτου μηνύματος

Από το παράδειγμα στη διδακτική πράξη

Πώς μετατρέπεται ένα περιστατικό σε μάθηση;

Αποδόμηση

Εντοπίζουμε ισχυρισμό, αποδέκτη, συναίσθημα, τεκμήρια.

Πλευρική ανάγνωση

Φεύγουμε από τη σελίδα και ελέγχουμε σε άλλες πηγές.

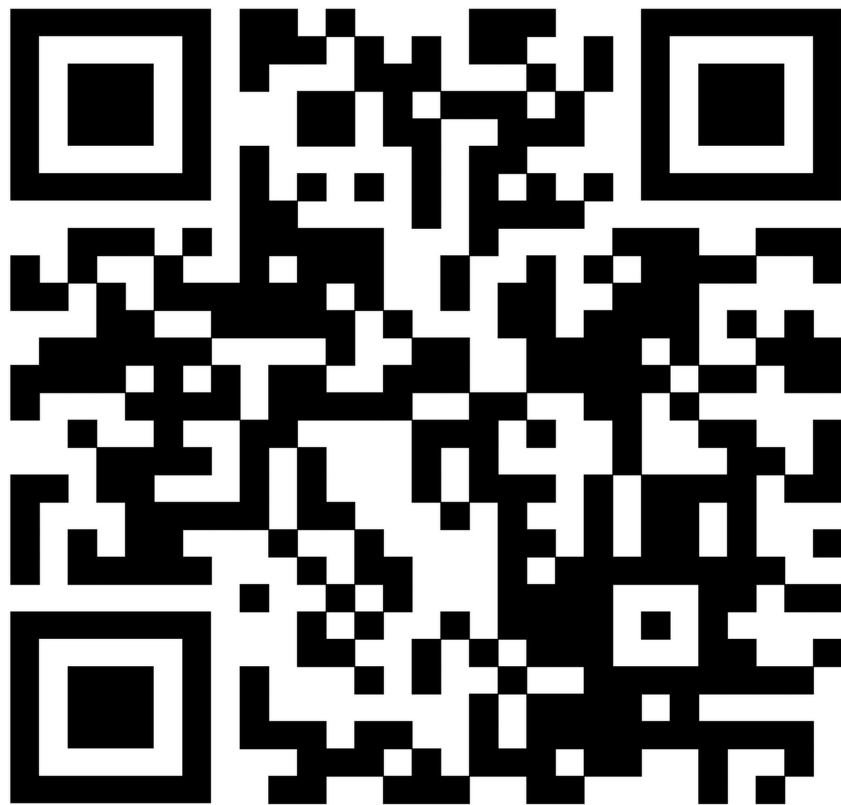
Δημιουργία με κανόνες

Φτιάχνουμε ασφαλές ψευδο-υλικό με σήμανση, για να μάθουμε πώς λειτουργεί.

Αναστοχασμός

Τι θα κάναμε πριν κοινοποιήσουμε; Τι αλλάζει στη συμπεριφορά μας;

Δεξιότητες: κριτική σκέψη, τεκμηρίωση, ψηφιακή ασφάλεια, αναγνώριση προκατάληψης, υπεύθυνη δημιουργία περιεχομένου, συνεργασία.

<https://shorturl.at/21YXA>

ΟΜΑΔΑ Α

01

Φωνή και πρόσωπο: όταν η ΤΝ μιμείται δημόσια πρόσωπα

AI voice clone • manipulated/deepfake video

CASE 1

Η «φωνή» του Joe Biden που ζητούσε από ψηφοφόρους να μην ψηφίσουν

AI voice clone / εκλογές

Πολίτες έλαβαν αυτοματοποιημένη κλήση που ακουγόταν σαν τον Joe Biden και τους προέτρεπε να μην ψηφίσουν.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Αν ακούγατε ή βλέπατε μόνο το υλικό, ποια στοιχεία πλαισίου θα ζητούσατε πριν αποφασίσετε αν είναι αυθεντικό;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 2

Βίντεο εμφανίζει τον Zelensky να γονατίζει μπροστά σε Σαουδάραβες αξιωματούχους

AI-generated / manipulated video

Το βίντεο φαινόταν να δείχνει τον Volodymyr Zelensky να γονατίζει μπροστά σε αξιωματούχους στη Σαουδική Αραβία.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- Πηγή/λογαριασμός
- keyframes & reverse search
- επίσημες δηλώσεις
- οπτικές/ηχητικές ασυνέπειες

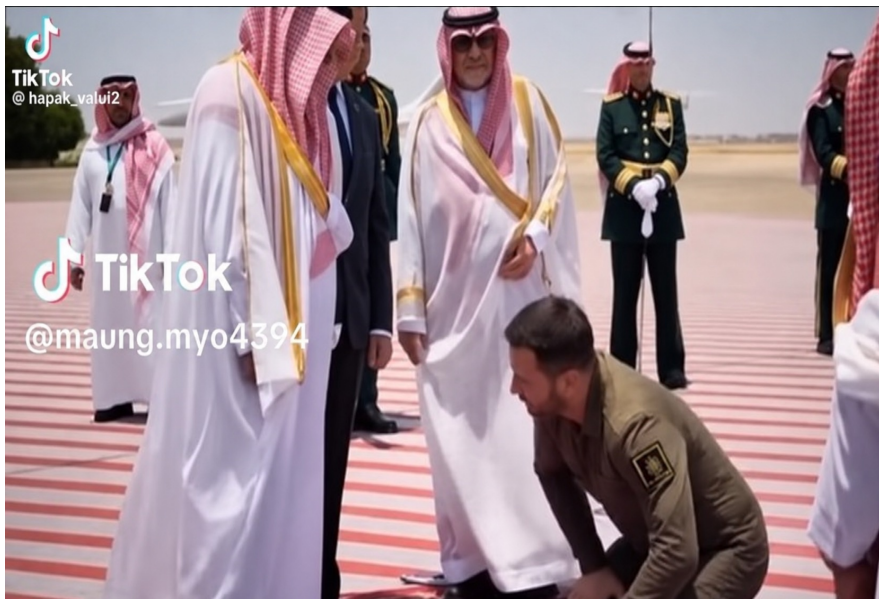
Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Α

Φωνή και πρόσωπο: όταν η ΤΝ μιμείται δημόσια πρόσωπα

01

CASE 2

Βίντεο εμφανίζει τον Zelensky να γονατίζει μπροστά σε
Σαουδάραβες αξιωματούχους

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- Πηγή/λογαριασμός
- keyframes & reverse search
- επίσημες δηλώσεις
- οπτικές/ηχητικές ασυνέπειες

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό &
επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Β

02

Deepfake ως απάτη: η «κλεμμένη αξιοπιστία»

deepfake • impersonation scam • οικονομική εξαπάτηση

CASE 3

Deepfake «επενδυτικές ευκαιρίες» με Τσιτσιπά και Γιαννακόπουλο

Deepfake + scam

Βίντεο παρουσίαζαν γνωστά πρόσωπα να προωθούν “σίγουρο” επενδυτικό πρόγραμμα με γρήγορα κέρδη.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Ποια red flags θα εντοπίζατε σε βίντεο που υπόσχεται γρήγορο κέρδος με αναγνωρίσιμο πρόσωπο;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 4

Σειρά deepfake βίντεο με Έλληνες πολιτικούς, παρουσιαστές και επιχειρηματίες

Deepfake + impersonation

Δημόσια πρόσωπα εμφανίζονταν δήθεν να προωθούν πλατφόρμες επενδύσεων με αρχική κατάθεση 250 ευρώ.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- αρχικό πλάνο
- domain/landing page
- επίσημοι λογαριασμοί
- πίεση/υπόσχεση κέρδους

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Β

02

Deepfake ως απάτη: η «κλεμμένη αξιοπιστία»

deepfake • impersonation scam • οικονομική εξαπάτηση

CASE 3

Deepfake «επενδυτικές ευκαιρίες» με Τσιτσιπά και Γιαννακόπουλο

<https://shorturl.at/XibPK>

Βίντεο παρουσίαζαν γνωστά πρόσωπα να προωθούν “σίγουρο” επενδυτικό πρόγραμμα με γρήγορα κέρδη.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

Ποια red flags θα εντοπίζατε σε βίντεο που υπόσχεται γρήγορο κέρδος με αναγνωρίσιμο πρόσωπο;

ΟΜΑΔΑ Γ

03

AI εικόνες που μοιάζουν ακίνδυνες — αλλά παραπλανούν

AI-generated imagery • viral εικόνες

CASE 5

«Μαγικές» εικόνες της Σαντορίνης που μοιάζουν πραγματικές

AI εικόνα / γεωγραφία

Τουριστικές σελίδες δημοσίευαν εντυπωσιακές εικόνες ως φωτογραφίες της Σαντορίνης χωρίς ένδειξη AI.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Γιατί κάτι “χαριτωμένο” ή τουριστικό μπορεί να χρειάζεται επαλήθευση; Πού σταματά η ψυχαγωγία και πού αρχίζει η παραπλάνηση;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 6

Ο Πάπας Φραγκίσκος με λευκό “ruffer” μπουφάν

AI εικόνα / viral misinformation

Μια ρεαλιστική εικόνα του Πάπα με oversized λευκό μπουφάν έγινε viral ως φωτογραφία πραγματικού γεγονότος.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- αρχική πηγή
- Google Lens / TinEye
- γεωγραφική διασταύρωση
- λεπτομέρειες εικόνας

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Γ

03

AI εικόνες που μοιάζουν ακίνδυνες — αλλά παραπλανούν

AI-generated imagery • viral εικόνες

CASE 5

«Μαγικές» εικόνες της Σαντορίνης που μοιάζουν πραγματικές

AI εικόνα / γεωγραφία

Τουριστικές σελίδες δημοσίευαν εντυπωσιακές εικόνες ως φωτογραφίες της Σαντορίνης χωρίς ένδειξη AI.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Γιατί κάτι “χαριτωμένο” ή τουριστικό μπορεί να χρειάζεται επαλήθευση; Πού σταματά η ψυχαγωγία και πού αρχίζει η παραπλάνηση;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

Where To Go
2 d · 📍
Santorini, Greece 🇬🇷

LUXE
May 15 at 9:53 AM · 📍
Relaxing in Santorini 🇬🇷

@khaled_sadeden_design [IG]

ΟΜΑΔΑ Δ

04

Καταστροφές και συναίσθημα: όταν το share προηγείται του ελέγχου

AI disaster image • breaking-news misinformation

CASE 7

«Η Gatlinburg πλημμύρισε από τον τυφώνα Helene»

AI disaster image

Εικόνα παρουσιάστηκε ως πραγματική φωτογραφία καταστροφής στην Gatlinburg του Tennessee μετά τον Hurricane Helene.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Σε μια κρίση, πώς ελέγχουμε γρήγορα
αλλά υπεύθυνα μια εικόνα πριν τη
μοιραστούμε;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 8

Πλημμυρισμένο Disney World μετά τον Hurricane Milton

AI image + disaster misinformation

Εικόνες έδειχναν το Cinderella Castle και το Disney World πλημμυρισμένα μετά τον Hurricane Milton.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- τοπικές αρχές/MME
- AI label/watermark
- γεωγραφία σημείου
- πραγματικές φωτογραφίες αναφοράς

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό &
επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Δ

Καταστροφές και συναίσθημα: όταν το share προηγείται του ελέγχου

04

AI disaster image • breaking-news misinformation

Σε μια κρίση, πώς ελέγχουμε γρήγορα
αλλά υπεύθυνα μια εικόνα πριν τη
μοιραστούμε;

CASE 8

Πλημμυρισμένο Disney World μετά τον Hurricane Milton

AI image + disaster misinformation

Εικόνες έδειχναν το Cinderella Castle και το Disney World πλημμυρισμένα μετά τον Hurricane Milton.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- τοπικές αρχές/MME
- AI label/watermark
- γεωγραφία σημείου
- πραγματικές φωτογραφίες αναφοράς

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Ε

05

Το ψέμα δεν είναι πάντα στην εικόνα — συχνά είναι στη λεζάντα

real footage, false context • manipulated photo

CASE 9

Παλιό βίντεο παρουσιάζεται ως Hurricane Beryl (2024)

Real video / false context

Βίντεο με εντυπωσιακά σύννεφα αναρτήθηκε ως “Hurricane Beryl στις ΗΠΑ, σήμερα”.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Πώς ξεχωρίζουμε το αυθεντικό οπτικό υλικό από το ψευδές πλαίσιο ή την τροποποιημένη λεπτομέρεια;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 10

Η “δέσμη laser” που χτυπά εκκλησία στη Hawaii

Manipulated photo / conspiracy

Φωτογραφία από τις πυρκαγιές στη Lahaina παρουσιάστηκε ως “απόδειξη” ότι οι φωτιές προκλήθηκαν από laser.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- παλαιότερη εμφάνιση
- χρονολογία/τόπος
- πρωτότυπη φωτογραφία
- σύγκριση πριν/μετά

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ Ε

05

Το ψέμα δεν είναι πάντα στην εικόνα — συχνά είναι στη λεζάντα

manipulated photo

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 10

Η “δέσμη laser” που χτυπά εκκλησία στη Hawaii

Manipulated photo / conspiracy

Φωτογραφία από τις πυρκαγιές στη Lahaina παρουσιάστηκε ως “απόδειξη” ότι οι φωτιές προκλήθηκαν από laser.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- παλαιότερη εμφάνιση
- χρονολογία/τόπος
- πρωτότυπη φωτογραφία
- σύγκριση πριν/μετά

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ ΣΤ

06

Συνωμοσιολογικές αφηγήσεις και αποκομμένο πλαίσιο

false causal link • misleading interpretation

CASE 11

Πράσινα φώτα στον ουρανό “πριν από τις φωτιές στη Hawaii”

Old footage + false causal link

Βίντεο με πράσινα φώτα πάνω από Hawaii παρουσιάστηκε ως απόδειξη ότι laser προκάλεσαν τις πυρκαγιές του 2023.

Άνοιγμα υλικού

Αποστολή

Πώς ελέγχουμε ισχυρισμούς που δεν πλαστογραφούν το υλικό αλλά χτίζουν αυθαίρετη ερμηνεία γύρω από αυτό;

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

CASE 12

«Η σύλληψη της Greta Thunberg ήταν σκηνοθετημένη»

Misleading interpretation

Βίντεο από διαμαρτυρία στη Γερμανία χρησιμοποιήθηκε για να υποστηριχθεί ότι η κράτηση ήταν “στημένη για τις κάμερες”.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- timeline
- πολλαπλές λήψεις
- επίσημες πηγές
- διάκριση συσχέτισης-αιτιότητας

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

ΟΜΑΔΑ ΣΤ

Συνωμοσιολογικές αφηγήσεις και αποκομμένο πλαίσιο

06

misleading interpretation

Χρόνος ομάδας

12' + 3'

12' διερεύνηση
3' σύνθεση

Αποστολή

Πώς ελέγχουμε ισχυρισμούς που δεν πλαστογραφούν το υλικό αλλά χτίζουν αυθαίρετη ερμηνεία γύρω από αυτό;

CASE 12

«Η σύλληψη της Greta Thunberg ήταν σκηνοθετημένη»

Misleading interpretation

Βίντεο από διαμαρτυρία στη Γερμανία χρησιμοποιήθηκε για να υποστηριχθεί ότι η κράτηση ήταν “στημένη για τις κάμερες”.

Άνοιγμα υλικού

Ελέγξτε με:

- timeline
- πολλαπλές λήψεις
- επίσημες πηγές
- διάκριση συσχέτισης–αιτιότητας

Τα links ανοίγουν υπόθεση/ψευδές υλικό & επαλήθευση

Ενσωμάτωση Teachers 4.0 Digital Age στο ελληνικό σχολείο

Προτάσεις, οφέλη, εμπόδια, προϋποθέσεις.

Προτάσεις

Οφέλη

Εμπόδια

Τι χρειάζεται

Παρουσίαση συμπερασμάτων ομάδων

Δομή αναφοράς 60–90 δευτερολέπτων.

1 Το παράδειγμά μας και ο βασικός ισχυρισμός

2 Τρεις κόκκινες σημαίες

3 Δύο τρόποι επαλήθευσης

4 Μία δραστηριότητα τάξης

5 Μία πρόταση για το ελληνικό σχολείο

Κλείσιμο: “Τι δεν γνωρίζουμε ακόμη;”

Ο λόγος σε εσάς

Από την πληροφορία στη γνώση

Η ψηφιακή παιδεία δεν σχετίζεται με την εκμάθηση χρήσης νέων εργαλείων.
Είναι να μαθαίνουμε να ρωτάμε καλύτερα, να ελέγχουμε προσεκτικότερα και
να κοινοποιούμε υπευθυνότερα.

Ευχαριστούμε